

**CONSILIUL
UNIUNII EUROPENE**

**Bruxelles, 10 mai 2012 (24.05)
(OR. en)**

8724/12

**Dosar interinstituțional:
2008/0140 (CNS)**

**SOC 278
JAI 252
MI 246
FREMP 59**

RAPORT

Sursă:	Președinția
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți (partea I)/Consiliul (EPSCO)
Nr. doc. ant.:	8602/12 SOC 267 JAI 241 MI 238 FREMP 56
Nr. prop. Csie:	11531/08 SOC 411 JAI 368 MI 246
Subiect:	Propunere de directivă a Consiliului cu privire la punerea în aplicare a principiului tratamentului egal al persoanelor indiferent de religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală - Raport privind progresele înregistrate

I. INTRODUCERE

La 2 iulie 2008, Comisia a adoptat o propunere de directivă a Consiliului cu scopul de a extinde protecția împotriva discriminării din motive de religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală la alte domenii, pe lângă încadrarea în muncă. Completând legislația comunitară existentă¹ în domeniul respectiv, directiva propusă ar interzice discriminarea din motivele sus-amintite în următoarele domenii: protecția socială, inclusiv securitatea socială și asistența medicală; avantajele sociale; educația; accesul la bunuri și servicii, inclusiv la locuințe.

¹ În special, Directivele 2000/43/CE, 2000/78/CE și 2004/113/CE ale Consiliului.

La momentul respectiv, marea majoritate a delegațiilor au salutat în principiu propunerea, multe delegații aprobând faptul că aceasta vizează completarea cadrului juridic existent printr-o abordare orizontală a tuturor celor patru motive de discriminare.

Majoritatea delegațiilor au afirmat importanța promovării tratamentului egal drept valoare socială comună în cadrul UE. Mai multe delegații au subliniat în special importanța acestei propuneri în contextul Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu handicap (UNCRPD). Cu toate acestea, unele delegații ar fi preferat dispoziții mai ambițioase cu privire la handicap.

Evidențiind importanța combaterii discriminării, anumite delegații au menținut rezerve generale și au pus sub semnul întrebării necesitatea propunerii Comisiei, considerând că aceasta încalcă competența națională în anumite privințe și contravine principiilor subsidiarității și proporționalității.

De asemenea, o serie de alte delegații au solicitat clarificări și și-au exprimat îngrijorarea în special cu privire la lipsa securității juridice, repartizarea competențelor și impactul practic, financiar și juridic al propunerii.

Pentru moment, toate delegațiile își mențin rezerve generale de examinare cu privire la această propunere. CZ, DK, FR, MT și UK își mențin rezervele de examinare parlamentară. Între timp, Comisia și-a confirmat propunerea inițială în această etapă și menține o rezervă de examinare cu privire la orice modificări aduse acesteia.

Parlamentul European a adoptat avizul său în cadrul procedurii de consultare la 2 aprilie 2009². Ca urmare a intrării în vigoare a Tratatului de la Lisabona la 1 decembrie 2009, propunerea intră în acest moment sub incidența articolului 19 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene; în consecință, este necesară unanimitatea în Consiliu, după obținerea *aprobării* Parlamentului European.

² A se vedea doc. A6-0149/2009. Kathalijne Maria Buitenweg (Grupul Verzilor/Aliața Liberă Europeană) a îndeplinit funcția de raportor. Noul raportor al PE este Raúl Romeva I Rueda (Grupul Verzilor/Aliața Liberă Europeană).

După ce președinția poloneză a efectuat o analiză aprofundată a dispozițiilor privind *vârsta ca factor de discriminare*, Consiliul EPSCO a fost informat la 1 decembrie 2011³ în legătură cu progresele realizate. Grupul de lucru pentru chestiuni sociale a continuat apoi examinarea propunerii în timpul președinției daneze⁴, axându-se pe aceeași temă.

II. LUCRĂRILE CONSILIULUI DESFĂȘURATE ÎN TIMPUL PREȘEDINȚIEI DANEZE

Discuțiile s-au bazat pe propunerile de redactare ale Președinției⁵ și au abordat o serie de chestiuni, printre care se numără următoarele:

a) Excepția generală privind vârsta [articolul 2 alineatul (6), articolul 3 și considerentele 14a, 17f și 17g]

În scopul îmbunătățirii securității juridice, astfel încât anumite diferențe de tratament justificabile să fie permise în continuare în conformitate cu directiva, Președinția a propus să fie excluse din domeniul de aplicare condițiile de eligibilitate legate de vârstă și de handicap, inclusiv de limitele de vârstă, pentru a beneficia de prestațiile și serviciile din cadrul sistemelor de protecție socială ale statelor membre⁶. Limitele de vârstă în domeniul educației sunt, în mod similar, excluse din proiectul actual.

Unele delegații au fost de părere că protecția socială ar trebui să fie eliminată cu totul din domeniul de aplicare. Reprezentantul Comisiei a afirmat totuși necesitatea de a se menține protecția socială în domeniul de aplicare și și-a exprimat îngrijorarea legată de faptul că eliminarea *tuturor* condițiilor de eligibilitate din domeniul de aplicare ar putea fi interpretată drept o negare a obiectivului însuși al directivei în ceea ce privește asigurarea accesului egal la protecția socială.

³ A se vedea documentul 16525/11.

⁴ Reuniunile din 15 martie și din 10 aprilie.

⁵ doc. 5451/12 și 7835/12.

⁶ „Opțiunea B” elaborată de președinția poloneză (a se vedea 16525/11, p. 3).

Unele delegații și-au exprimat îndoielile legate de formularea dispozițiilor privind protecția socială, mai ales în ceea ce privește interdependența dintre articolul 3 alineatul (1) litera (a), care plasează protecția socială în domeniul de aplicare, și articolul 3 alineatul (2) litera (b), care exclude *organizarea* sistemelor de securitate socială din domeniul de aplicare, inclusiv condițiile de eligibilitate legate de vârstă și de handicap,

Articolul 3 prevede că asistența medicală face parte din protecția socială și intră deci în domeniul de aplicare al directivei; cu toate acestea, serviciile *private* de asistență medicală nu ar beneficia de excluderea condițiilor de eligibilitate legate de vârstă sau de handicap din domeniul de aplicare, aceasta aplicându-se numai asistenței medicale în contextul „organizării sistemelor de protecție socială ale statelor membre”, adică serviciilor publice de asistență medicală. Unele delegații au pus sub semnul întrebării distincția dintre serviciile publice de asistență medicală și cele private, afirmând că aceasta nu este precisă și cerând clarificări. Susținând nevoia de claritate, reprezentantul Comisiei a exprimat totuși un punct de vedere pozitiv cu privire la abordarea aleasă în propunerile de redactare ale Președinției, potrivit căreia stabilirea unor limite de vârstă drept condiție de eligibilitate pentru serviciile publice de asistență medicală ar fi exclusă din directivă, în timp ce furnizorii servicii private de asistență medicală ar trebui să justifice limitele de vârstă pe care le stabilesc, în conformitate cu articolul 2 alineatul (6).

Unele delegații au solicitat eliminarea „educației” din domeniul de aplicare.

b) Serviciile financiare [articolul 2 alineatul (7) și considerentele 15, 15a și 15b]

Proiectul de directivă ar permite, în anumite cazuri, diferențe de tratament proporționale pe motive de vârstă și de handicap în ceea ce privește serviciile financiare. În încercarea sa de a clarifica textul, Președinția a introdus considerente distincte pentru vârstă (considerentul 15) și pentru handicap (considerentul 15a). Pentru a îmbunătăți și mai mult securitatea juridică din perspectiva hotărârii Curții de Justiție pronunțată în cauza C-236/09 „Test-Achats”⁷, Președinția a menționat în considerentul 15 că, deși factorii de risc legați de vârstă sunt utilizați la prestarea serviciilor de asigurare, a serviciilor bancare și a altor servicii financiare pentru a se evalua riscul individual și a se determina primele și prestațiile, în cazul anumitor servicii financiare, persoanele cu vârste diferite *nu se află într-o situație comparabilă* pentru evaluarea riscului. În mod similar, considerentul 15a explică faptul că, în cazul anumitor servicii financiare, persoanele cu handicap nu se află într-o situație comparabilă cu persoanele fără handicap în ceea ce privește evaluarea riscului.

Președinția a încercat de asemenea să clarifice criteriile pentru evaluarea riscurilor astfel încât diferențele proporționale de tratament pe motive de vârstă și de handicap să nu constituie o discriminare dacă vârsta sau handicapul persoanei în cauză este un factor determinant pentru evaluarea riscului în cazul serviciului respectiv, iar această evaluare să se bazeze pe principiile actuariale și pe datele statistice disponibile și relevante (sau, în cazul unui handicap, pe cunoștințele medicale disponibile și relevante). Delegații au solicitat unele clarificări și au exprimat opinii divergente cu privire la aceste criterii, unele solicitând o flexibilitate sporită, alte dorind reguli mai stricte.

Președinția a eliminat de asemenea menționarea „problemelor de sănătate care stau la baza handicapului” drept criteriu la articolul 2 alineatul (7), dar l-a menținut drept exemplu la considerentul 15a. Unele delegații au pus sub semnul întrebării această modificare, motivând faptul că menționarea handicapului însuși drept „factor determinant” este prea cuprinzătoare și reduce protecția față de discriminare. Unele delegații au considerat de asemenea că aspectele legate de sănătate ar putea de asemenea fi relevante, nu numai în contextul handicapului, ci și în legătură cu vârsta.

⁷ A se vedea contribuția scrisă a Serviciului juridic al Consiliului (doc. 16258/11).

De asemenea, Președinția a introdus un considerent 15b nou, care prevede că organismele relevante care se ocupă de plângerile formulate în justiție și clienții ar trebui să aibă *dreptul de a fi informați*, la cerere, în legătură cu motivele care justifică diferențele de tratament pe motive de vârstă sau de handicap în cadrul serviciilor financiare. Anumite delegații au solicitat ca unele aspecte ale acestei dispoziții să fie modificate sau clarificate.

Unele delegații și-au menținut rezervele privind includerea tratamentului egal în cadrul serviciilor financiare în domeniul de aplicare al directivei și au considerat că cel mai bine este ca această chestiune să rămână la latitudinea statelor membre.

Subliniind nevoia de securitate juridică, unele delegații au tras de asemenea un semnal de alarmă în legătură cu practicile comerciale de excludere involuntară, prin care se oferă tarife mai mici unor anumite categorii de vârstă. În acest context, unele delegații au considerat necesară clarificarea *adaptării normei privind sarcina probei* prevăzute la considerentul 14a pentru cazurile în care se oferă condiții de acces favorabile persoanelor care aparțin unei anumite categorii de vârstă.

Alte chestiuni care necesită discuții ulterioare includ:

- situația potențial discriminatorie care ar putea apărea dacă, de exemplu, furnizorii de asigurări de pe micile piețe naționale ar refuza întru totul să ofere servicii persoanelor aparținând anumitor categorii de vârstă;
- dispozițiile privind minorii, având în vedere că unele delegații au cerut ca persoanele sub 18 ani să fie excluse din directivă; și
- coerența cu UNCRPD.

În general, propunerile de redactare ale Președinției s-au bucurat de un sprijin larg din partea multor delegații, care le-au considerat drept un pas în direcția cea bună, fiind totuși necesare lucrări suplimentare cu privire la dispozițiile referitoare la vârstă ca factor de discriminare ⁸.

⁸ Pozițiile delegațiilor sunt prezentate mai detaliat în documentele 7577/12 + COR 1 și 8602/12 + COR 1.

III. CHESTIUNI NESOLUȚIONATE CARE NU AU FOST DISCUTATE ÎN CURSUL PREȘEDINȚIEI DANEZE

Vor fi necesare discuții suplimentare și cu privire la o serie de chestiuni nesoluționate⁹, printre care se numără următoarele:

- repartizarea competențelor, domeniul de aplicare general și subsidiaritatea;
- dispozițiile referitoare la handicap, inclusiv accesibilitatea și amenajarea corespunzătoare pentru persoanele cu handicap;
- calendarul de punere în aplicare;
- securitatea juridică în cadrul directivei în ansamblu; și
- impactul general al propunerii, inclusiv asupra IMM-urilor.

IV. CONCLUZIE

Deși s-au realizat progrese semnificative în cursul președinției daneze în încercarea de clarificare a dispozițiilor referitoare la vârstă ca factor de discriminare, sunt necesare în mod evident lucrări suplimentare cu privire la propunere.

Comitetul este invitat să ia act de prezentul raport și să-l transmită Consiliului EPSCO la 21 iunie 2012.

⁹ Pentru un rezumat al pozițiilor delegațiilor cu privire la propunere în ansamblu, a se vedea documentul 12447/11.